

Referat

Emne 1. møde i Sundhedsstyrelsens Råd for Smitsomme Sygdomme

Mødedato 4. oktober 2024, kl. 13-15

Sted Sundhedsstyrelsen, Islands Brygge 57, mødelokale 1

Deltager

Deltagere fra Rådet:

Tyra Grove Kruse, Statens Serum Institut
Christian Østergaard Andersen, Statens Serum Institut
Martin Bronislaw Oleksiewicz, Lægemiddelstyrelsen
Danny Haimes (stedfortræder), Styrelsen for Patientsikkerhed
Helene Probst, Danske Regioner
Emil Mikkel Jensen (stedfortræder), Kommunernes Landsforening
Judit Christensen, Fagligt Selskab for Hygiejnesygeplejersker
Anne Møller, Dansk Selskab for Almen Medicin
Jannie Nielsen, Dansk Selskab for Folkesundhed
Jens Lundgren, Dansk Selskab for Infektionsmedicin
Anja Poulsen, Dansk Pædiatrisk Selskab
Nina Ank, Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi (afbud)
Emil Johannessen, Indenrigs- og Sundhedsministeriet (afbud)

4. oktober 2024

Sagsnr. 05-0699-217/

Reference BES

T 7222 7400

E besst@sst.dk

Deltagere fra Sundhedsstyrelsen:

Kirstine Moll Harboe, Sundhedsstyrelsen (mødeleder)
Gideon Ertner, Sundhedsstyrelsen
Ida Husby, Sundhedsstyrelsen
Gitte Kronborg (sagkyndig), Sundhedsstyrelsen
Caroline Øst, Sundhedsstyrelsen

Punkt 1. Velkomst og gensidig præsentation

Punkt 2. Godkendelse af dagsorden

Punkt 3. Baggrund og grundlag for Råd for Smitsomme Sygdomme, herunder Sundhedsstyrelsens opgaver og forpligtelser iht. Epidemiloven og Sundhedsloven (til orientering)

Punkt 4. Orientering om aktuelle og kommende centrale opgaver i Sundhedsstyrelsen (til orientering).

Punkt 5. Sundhedsstyrelsens arbejde med den Nationale Strategi for håndtering af Epidemier (til orientering)

Punkt 6. Fremtiden for Sundhedsstyrelsens publikationer Retningslinjer for håndtering af covid-19 og Vejledning for forebyggelse af luftvejsinfektioner herunder covid-19 på plejehjem mv. (til drøftelse).

Punkt 7. Medlemmernes perspektiver på hvordan vi skal arbejde for bedst at forebygge smitsomme sygdomme (bordrunde)

Punkt 8. Forslag til mødedatoer i 2025

Punkt 9. Eventuelt

Sundhedsstyrelsen

Islands Brygge 67

2300 København S

Danmark

T +45 72 22 74 00

E sst@sst.dk

www.sst.dk

Punkt 1. Velkomst og gensidig præsentation

Sundhedsstyrelsen bød velkommen til dette første møde i Rådet for Smitsomme Sygdomme. Der blev orienteret om formål mv. jf. kommissorium. Rådet blev orienteret om, at det første møde primært er af orienterede karakter, hvorimod de kommende møder vil være mere diskuterende med fokus på rådsmedlemmernes rådgivning til Sundhedsstyrelsen.

Det blev desuden oplyst, at medlemmer udpeget af faglige selskaber betragtes som personligt udpegede pba. personlige kvalifikationer, og de kan i udgangspunktet ikke sende suppleanter til møderne, hvilket medlemmer, som repræsenterer myndigheder, godt kan.

Herefter var der en kort præsentationsrunde

Punkt 2. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt. Rådet havde ingen kommentarer til denne.

Punkt 3. Baggrund og grundlag for Råd for Smitsomme Sygdomme, herunder Sundhedsstyrelsens opgaver og forpligtelser iht. Epidemiloven og Sundhedsloven (til orientering)

Sundhedsstyrelsen orienterede om baggrunden for oprettelse af Rådet og rammerne for Rådets arbejde, herunder Sundhedsstyrelsens opgaver iht. smitsomme sygdomme, og hvor Rådet forventes at kunne bidrage.

Det tidligere Epidemiråd havde et bredere sigte og en bredere repræsentation, eksempelvis Rigspolitiet. Det nye råd afløser også den tidligere faglige ekspertgruppe, som rådgav Sundhedsstyrelsen under covid-19 pandemien.

Det kan vurderes løbende, om der skal inkluderes flere eksperter/faggrupper.

Sundhedsstyrelsen har derudover et Vaccinationsråd og et Råd for Sundhedsberedskab. Som det også fremgår i kommissoriet for Rådet for Smitsomme Sygdomme vil der formodentlig komme behov for at samle de tre råd eller dele af dem til at løse fremtidige kriser.

Kommentarer til dette punkt:

Der blev spurgt til, om zoonose-området og dermed Fødevarestyrelsen med fordel kunne indgå i Rådet. Det er overvejet, men samarbejdet mellem det humane og det veterinære område ligger i dag i KOZO-gruppen, hvor bl.a. Fødevarestyrelsen, SSI og SST deltager. Det vil dog være muligt at invitere den veterinære del herunder Fødevarestyrelsen til møder fremover, såfremt det er relevant. Råd for Smitsomme Sygdomme skal dog primært koncentreres om den humane sygdomshåndtering.

Punkt 4. Orientering om aktuelle og kommende centrale opgaver i Sundhedsstyrelsen (til orientering)

Sundhedsstyrelsen orienterede om styrelsens aktuelle og kommende opgaver vedr. smitsomme sygdomme, hvor der fremadrettet kan være behov for bidrag fra Rådet. Rådet havde på forhånd modtaget en oversigt over aktuelle og kommende opgaver (Bilag 1)

Sundhedsstyrelsen oplyste desuden om en mulig nedlæggelse af forebyggelsespakken for hygiejne.

Kommentarer til dette punkt:

Medlemmer af Rådet pegede bl.a. på, at det var en god ide at nedsætte en særskilt AMR-ekspertgruppe.

Ift. sundhedsberedskab blev, var der et ønske om, at koordinering omkring håndtering ved hændelser med smitsomme sygdomme og epidemier defineres bedre fremover.

Ift. hygiejneområdet blev det påpeget, at der mangler præcisering af hvad forventninger, der er til kommunerne ift. infektionsforebyggelse. Der var ligeledes et ønske om at revidere forebyggelsespakken om hygiejne med et særligt fokus på samarbejde mellem regioner og kommuner. Endeligt blev der udtrykt ønske om fokus på uddannelse og bemanding i kommunernes hygiejneorganisationer.

Punkt 5. Sundhedsstyrelsens arbejde med den Nationale Strategi for håndtering af Epidemier (til orientering)

Sundhedsstyrelsen orienterede om status for udarbejdelsen af den Nationale Strategi for Håndtering af Epidemier. Sundhedsstyrelsen iværksatte i 2017 arbejdet med opdatering af publikationen *Beredskab for pandemisk influenza* ("Pandemiplanen"), der bl.a. skulle have et mere generelt fokus på epidemier bredt set. Arbejdet blev afbrudt af covid-19 pandemien, men genoptaget i 2022. Sundhedsstyrelsen blev tidligere rådgivet om udarbejdelsen af den tidligere "Epidemigruppe", der nedlagdes i 2021. I 2023 har Sundhedsstyrelsen afholdt møder med diverse aktører mhp. orientering og input, da der er et ønske om at indarbejde erfaringer bl.a. fra pandemien.

Udkastet til epidemiplanen er bygget op om principper og strategier samt præsentation af værktøjer og har fokus på sundhedssektoren. Det er hensigten, at strategien skal kunne anvendes bredt og være et rammedokument, som kan anvendes alt efter alvorlighed af mulig epidemi.

Videre proces

Rådet vil på et senere tidspunkt få udkastet til skriftlig kommentering. Der vil senere på året blive gennemført en høring. Ifølge tidsplanen, skal strategien være færdig i indeværende år.

Kommentarer til dette punkt:

Rådsmedlemmer udtrykte ønske om at blive involveret inden en høringsrunde ved en fælles drøftelse. Det blev påpeget, at der skal tilrettelægges en god proces, når en strategi som denne skal i høring i forskellige systemer (fx de 5 regioner).

Det blev desuden påpeget, at der i en sundhedskrisesituation er krisekommunikation i flere organer, og der er mange aktører fx regeringen, regionerne og internationale organisationer, og at dette bør overvejes inddraget i den Nationale Strategi for håndtering af Epidemier.

Rådet nævnte desuden et behov for en tydelighed i forhold til handlinger under en hændelse. Der blev i den forbindelse også spurgt til Vejledning om Sundhedsberedskabet.

Det blev ligeledes foreslået, at planlægning af massevaccination, er relevant at have med i den nationale plan.

Ulighed fyldte under pandemien, og der blev spurgt til, hvordan dette punkt var adresseret i den Nationale Strategi for håndtering af Epidemier. Det blev påpeget, at det er et område man godt kan ligge en mere generisk plan for.

Punkt 6. Fremtiden for Sundhedsstyrelsens publikationer *Retningslinjer for håndtering af covid-19 og Vejledning for forebyggelse af luftvejsinfektioner herunder covid-19 på plejehjem mv.* (til drøftelse).

Baggrund

Sundhedsstyrelsen orienterede om status på hhv. [Retningslinjer for håndtering af covid-19](#) og [Vejledning for forebyggelse af luftvejsinfektioner herunder covid-19 på plejehjem mv.](#)

Sundhedsstyrelsen har siden 2020 udgivet hhv. retningslinjer for håndtering af covid-19 i sundhedsvæsenet og en vejledning til plejehjem mv. om håndtering og forebyggelse af covid-19. Sidstnævnte blev i 2022 udvidet til også at omfatte forebyggelse af luftvejsinfektioner generelt.

I 2023 drøftede Sundhedsstyrelsen fremtiden for *Retningslinjer for håndtering af covid-19* med en faglig ekspertgruppe. Det var den generelle holdning, at retningslinjen kunne udfases fra 2024, idet covid-19 må forventes at kunne håndteres på linje med tilsvarende sygdomme.

Vejledningen om forebyggelse af luftvejsinfektioner på plejehjem mv. indeholder bl.a. retningslinjer for test for covid-19 på plejehjem mv., men har også et bredere forebyggende sigte. Sundhedsstyrelsen har en forhåbning om med tiden at kunne integrere vejledningen i mere generelle vejledninger om smitteforebyggelse til kommuner mv., men finder for nuværende, at

vejledningen kan være med til at skabe opmærksomhed om generelle smitteforebyggende foranstaltninger i ældreplejen.

Sundhedsstyrelsen orienterede desuden om, at SSI tidligere på ugen offentliggjorde et studie, der fandt, at covid-19 har været relateret til mere end dobbelt så mange indlæggelser og dødsfald set i forhold til influenza. Studiet understøtter vigtigheden af vaccination mod covid-19.

Til drøftelse

Sundhedsstyrelsen anmodede Rådets om rådgivning ift.

- afpublicering af *Retningslinjer for håndtering af covid-19*
- videreførelse af *Vejledning for forebyggelse af luftvejsinfektioner herunder covid-19 på plejehjem mv.*

Kommentarer til dette punkt:

Der var fra flere sider i Rådet et ønske om at fastholde anbefalinger om test, som er beskrevet i *Retningslinjer for håndtering af covid-19*. Rådet havde en række bemærkninger til hvordan testretningslinjer skal videreføres, hvis retningslinjen nedlægges. Særligt muligheden for fremtidig covid-test i almen praksis bør tydeliggøres, så der er konsistens på nationalt plan mellem regionerne. Det blev i den forbindelse bemærket, at plejehjemmene ikke længere har covid-test muligheder. Der blev også påpeget en risiko for overtestning og et ønske om klarhed i forhold til overvågning. Test for covid-19 og mulighed for tidlig behandling med Paxlovid anses udelukkende som relevant i helt særlige individuelt vurderede tilfælde.

Det blev bemærket at Dansk Infektionsmedicinsk Selskab har en *Retningslinje til behandling af Voksne patienter med COVID-19*. Det blev diskuteret, om der i denne kunne indgå et punkt om indikation for test.

Det blev desuden påpeget at teststrategi for covid generelt er til stor debat. Rådet fandt det som mest væsentligt, at danske sundhedsprofessionelle er orienteret om, hvilke luftvejsinfektioner, der er dominerende på bestemte tidspunkter af året.

Videre proces:

Efter kommentarer fra Rådet, vurderedes det, at Sundhedsstyrelsen kan nedlægge *Retningslinjer for håndtering af covid-19*.

Vejledning for forebyggelse af luftvejsinfektioner herunder covid-19 på plejehjem mv. revideres og sendes til kommentering i Rådet.

Sundhedsstyrelsen anmodede om Rådets rådgivning til indsatser for forebyggelse af smitsomme sygdomme – herunder bud på de væsentligste udfordringer og på prioritering af indsatser, samt hvordan Sundhedsstyrelsen bedst kan bidrage til indsatsen i samspil med andre aktører, borgere mv.

Rådets perspektiver:

- Forebyggelse af smitte blandt børn (særligt mindre børn i vuggestuer) som et vigtigt forebyggelsestema, herunder mere plads til børn i skoler og institutioner.
- Fortsat tilslutning samt tillid til børnevaccinationsprogrammet, er et særlig vigtigt element at fastholde for at forebygge smitsomme sygdomme.
- I hospitalsregi drejer smitteforebyggelse sig primært om grundlig sekundær smitteforebyggelse og kontaktopsporing.
- Primær forebyggelse i kommuner og i fællesskaber som sociale netværk og familier bør være mere i fokus.
- Ift. primærsektor blev det påpeget, at der ønskes et højere niveau af viden og infektionsforebyggelse og hygiejne fx i form af mere uddannelse om hygiejne på sundhedsuddannelserne.
- Uddannelse om hygiejne - ikke kun for sundhedspersonale men også for fx pædagoger og dem, der arbejder med børn.
- Særlig indsats i forhold til sårbare og særligt udsatte borgere om infektioner og vaccination for at forebygge smitsomme sygdomme og mindske ulighed i sundhed. Herunder blev sprogsbarrierer påpeget som et vigtigt element at håndtere for at forbedre mulighederne for forebyggelse.
- Fokus på forebyggelse af det stigende antal seksuelt overførte infektioner, blev ligeledes bemærket.
- Mere præcisering af kommunernes indsatser herunder samarbejde med regionerne.
- AMR, urinvejsinfektioner og generel infektionsforebyggelse blev nævnt som centrale indsatsområder.
- Hurtig og effektiv kommunikation internt i koncernen, samt koordination om ekstern kommunikation med medier osv. mellem statslige institutioner.
- Bedre kommunikation til sundhedspersonale i almen praksis om nye sygdomme/infektioner og håndtering af disse, så sundhedspersonalet er bedre forberedt på spørgsmål fra borgere og patienter. Herunder blev der opfordret til at overveje, at etablere et varslings-system for at understøtte et bedre kommunikationsflow.

- Vigtigt at læger er bevidste om, at sende elektroniske anmeldelser hurtigt, så relevante myndigheder kan handle på disse for at forebygge smittetilfælde.
- Bedre kommunikation om forsyningsproblemer ift. lægemidler – herunder antibiotika og vacciner.
- Flere rådsmedlemmer påpegede det at være forberedt bedst muligt på pandemier, som et vigtigt element i arbejdet med at forebygge smitsomme sygdomme.
- Mere fokus på hvordan overvågning og diagnostik bedst kan understøtte sundhedsvæsenet – herunder måling af effekt ift. indsatser.
- Afklaring af betydning af organisatoriske og politiske ændringer fx etablering af Ministeriet for beredskab og samfundssikkerhed.
- Slutteligt blev det understreget af flere medlemmer, at formålet med Råd for Smitsomme Sygdomme bør tydeliggøres samt i hvilke faser af Sundhedsstyrelsens arbejde, Rådet inkluderes. Dertil var der et ønske om at få præciseret Rådets rolle og arbejdsopgaver yderligere herunder snitflader til Vaccinationsrådet og Rådet for Sundhedsberedskab.

Punkt 8. Forslag til mødedatoer i 2025

De to møder i 2025 planlægges til tirsdag den **4. marts 2025** og onsdag den **1. oktober 2025**.

Kommentarer til dette punkt:

Det blev foreslået i Rådet, at inkludere et punkt til næste møde om snitflader mellem Sundhedsstyrelsens tre forskellige råd; Vaccinationsrådet, Rådet for Sundhedsberedskab og Råd for Smitsomme Sygdomme.

Punkt 9. Eventuelt

Der var intet til punktet eventuelt.